The Journal of Turkish Dental Research
Türk Diş Hekimliği Araştırma Dergisi

e-ISSN: 2822-4310 | Yıl / Year: 2025 | Cilt – Volume: 4 | Sayı – Issue: 3

Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavlarında Çocuk Diş Hekimliği Soruları Hangi Konularda Dağılım Gösteriyor?

What are the Distributions of Pediatric Dentistry Questions in Dentistry Specialization Education Entrance Exams?

DUS Sınavında Pedodonti Sorularının İncelenmesi

İsmail CİHANGİR[1], Hatice Zehra BODUR GÜNEY[2], Musa ACARTÜRK[3]

[1]Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Pedodonti Anabilim Dalı Yozgat/TÜRKİYE
ismail.cihangir@bozok.edu.tr
ORCID: 0009-0002-3393-5462

[2]Dr. Öğr. Üyesi, Giresun Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesi, Pedodonti Anabilim Dalı Giresun/TÜRKİYE
dt.haticezehra91@gmail.com
ORCID: 0000-0001-7416-3177

[3]Dr. Öğr. Üyesi, Yozgat Bozok Üniversitesi, Diş Hastalıkları ve Tedavisi Anabilim Dalı Yozgat/TÜRKİYE
m.acarturk@outlook.com
ORCID: 0000-0002-7386-805X

Yazar Katkıları: Makale yazımı ve makale gönderimi[1]
Veri toplama ve makale yazımı[2]
Konunun fikrini oluşturma, veri toplama[3]

Makale Bilgisi / Article Information
Makale Türü / Article Types: İnceleme Makalesi / Research Article
Geliş Tarihi / Received: 13-01-2025
Kabul Tarihi / Accepted: 13-07-2025
Sayfa / Pages: 140-146
Sorumlu Yazar / Corresponding Author: İsmail CİHANGİR

DOI: https://doi.org/10.58711/turkishjdentres.vi.1618758

Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavlarında Çocuk Diş Hekimliği Soruları Hangi Konularda Dağılım Gösteriyor?

What are the Distributions of Pediatric Dentistry Questions in Dentistry Specialization Education Entrance Exams?

ÖZET

Amaç: Bilimsel gelişmeler diş hekimliğinde hem teorik hem de klinik uygulamalar bakımından farklılaşmalara neden olduğu için, diş hekimliğinde uzmanlaşma önemli bir hale gelmiştir. Bu çalışmada, Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı'na (DUS) girecek diş hekimlerinin sınava hazırlık süreçlerine yardımcı olabilmek için son 10 yılda çıkan DUS Çocuk Diş Hekimliği sorularının incelenmesi amaçlanmaktadır.

Gereç ve Yöntem: Çalışma, son 10 yılda sorulmuş olan 128 adet DUS Çocuk Diş Hekimliği sorusunu içerecek şekilde planlanmıştır. Konuların sınıflandırılması Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi'nin (ÖSYM) kaynakları incelenerek oluşturulmuştur. Buna göre incelenen soruların konular ve yıllara göre nasıl dağılım gösterdiği incelenmiştir.

Bulgular: Çalışma sonucu elde edilen veriler incelendiğinde, en fazla sorunun dişlerin gelişim anomalileri (%13,28) konusundan sorulduğu, en az sayıda soru sorulan konuların ise; genç sürekli dişlerde endodontik tedaviler (%0,78), çocukluk dönemi hastalıklarının ağız içi belirtileri (%0,78), çocuklarda sistemik hastalıkların ağız içi bulguları (%0,78) ve süt dişlerinin morfolojik ve histolojik özellikleri (%0,78) olduğu gözlenmiştir.

Sonuç: Gerçekleştirilmiş olan 13 adet Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı tek tek ele alınıp incelendiğinde, sınavlarda soruların çıkmış olduğu konu başlıklarının değişkenlik gösterdiği saptanmıştır. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar, diş hekimlerinin sınava hazırlık sürecinde strateji geliştirmelerine olanak sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çocuk Diş Hekimliği; Diş Hekimliği Eğitimi; Retrospektif Çalışma

ABSTRACT

Objective: Specialization in dentistry has become important as scientific developments have caused differences in both theoretical and clinical practices in dentistry. In this study, it is aimed to examine the DUS Pediatric Dentistry questions that have been asked in the last 10 years in order to help dentists who will take the Dentistry Specialty Training Entrance Exam (DUS) in their preparation process.

Material and Method: 128 DUS questions asked in the last 10 years of the study were planned to be included in the scope of Pediatric Dentistry. The classification of subjects is carried out by examining the resources of the Measurement, Selection and Placement Center (ÖSYM). Accordingly, according to the questions examined and how it is distributed over the years.

Results: When the data obtained as a result of the study were examined, it was seen that the most questions were asked about dental development anomalies (13.28%), while the subjects with the least number of questions were asked; endodontic treatments in young permanent teeth (0.78%), intraoral symptoms of childhood diseases (0.78%), intraoral findings of systemic diseases in children (0.78%) and morphological and histological features of primary teeth (0.78%).

Conclusion: When the 13 Dentistry Specialty Education Entrance Exams were examined one by one, it was determined that the topics on which the questions were asked in the exams varied. The results obtained from this study will allow dentists to develop strategies during the exam preparation process.

Keywords: Dental Education; Pediatric Dentistry, Retrospective Study

DOI: https://doi.org/10.58711/turkishjdentres.vi.1618758

Giriş

Diş hekimliğinde lisans sonrası eğitim; diğer meslek dallarında olduğu gibi kritik bir öneme sahiptir. Ülkemizde diş hekimliği fakültelerinde lisansüstü eğitim son yıllara kadar doktora eğitimi olarak gerçekleştirilirken; günümüzde ise yerini uzmanlık eğitimine bırakmıştır.[1] Bu değişikliğe bağlı olarak ülke genelinde lisans eğitimini tamamlayan diş hekimleri, merkezi bir sınava girmekte ve başarı sıralamaları göz önüne alınarak istedikleri uzmanlık dallarına yerleşmektedirler.[2] Mezuniyet sonrası alınacak uzmanlık eğitimleri diş hekimlerinin klinik kabiliyetlerini, bilimsel çalışmalarını daha iyi bir seviyeye taşıyacaktır.[3] Diş hekimleri uzmanlık eğitimleri sonunda hazırladıkları tezde ve uzmanlık bitirme sınavında başarılı oldukları takdirde uzman diş hekimi unvanını almaya hak kazanmaktadırlar.[2,3]

Başka alanlarda olduğu gibi diş hekimliğinde de bilimsel gelişmelerden dolayı hem teorik anlamda hem de klinik uygulamalarda çeşitlilik ve farklılaşma gözlenmektedir. Bu durum diş hekimliğinde branşlaşmayı ve uzmanlaşmayı önemli bir hale getirmektedir.[4] Ülkemizde 26.04.2011 tarih ve 27916 sayılı Resmi Gazete ’de yayınlanan 6225 ‘Torba Yasa’ da; Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi, Ağız, Diş ve Çene Radyolojisi, Pedodonti , Endodonti, Ortodonti, Diş eti Hastalıkları, Protetik Diş Tedavisi, Restoratif Diş Tedavisi şeklinde sekiz uzmanlık dalı belirlenmiştir. 28983 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Tıpta Ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitim Yönetmeliği’nde Diş Hekimliğinde Uzmanlık Sınavı’nın (DUS) Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından yapılacak merkezi bir sınav olduğu ve yerleştirmenin de ÖSYM tarafından gerçekleştirileceği ifade edilmiştir.[5] Yönetmelikte, Çocuk Diş Hekimliği Anabilim Dalı’ndaki uzmanlık eğitim süresi 3 yıl olarak belirtilmektedir ve eğitim süresi sonunda uzmanlık eğitimini başarıyla tamamlayan uzmanlık öğrencilerine “Çocuk Diş Hekimi Uzmanı” ünvanı verilmektedir.[5,6]

İlk DUS 2012 yılında yapılmıştır. 2012-2015 yılları arasında yılda iki kez, İlkbahar ve Sonbahar dönemi olacak şekilde uygulanan DUS; 2022 yılına kadar her sene bir kez olacak şekilde yapılmaya devam etmiştir. 2023 yılı itibariyle tekrar yılda iki kez yapılacağı duyurulmuştur. Sınav içerik olarak Temel Bilimler ve Klinik Bilimler olarak iki ana bölümden meydana gelmektedir. Bu testlerdeki sorular ise sırasıyla 40 ve 80 adet olarak belirlenmiştir.[7] Temel Bilimler bölümü Anatomi, Histoloji, Mikrobiyoloji, Biyokimya gibi anabilim dallarına ait sorulardan oluşmaktadır. Klinik Bilimler testinin içeriğini ise dişhekimliğinin belirtilen uzmanlık dallarından gelecek 10’ar soru oluşturmaktadır. DUS’a giren adaylar sınavda karşılarına gelen toplam 120 soru için 150 dakika (2,5 saat) süreye sahiptir. Sınava giren adaylar DUS’tan aldıkları puan ve Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edildiği ilan edilen yabancı dil sınavlarından aldıkları en az 50 puan ile yaptıkları tercihler doğrultusunda uzmanlık eğitimi hakkı elde ederler.[5,7]

Çocuk Diş Hekimliği Anabilim Dalı özel bakıma ihtiyacı olan çocuklar dahil olmak üzere, doğumdan ergenlik dönemine kadar bebek ve çocukların ağız, diş ve çevre dokularında ortaya çıkan sorunlarını, çürük önleyici yöntemlerini, diş tedavilerini ve bu tedavilerde kullanılan materyalleri inceleyen bilim dalıdır.[8]

Bu şekilde kapsamlı bir bilim dalı olduğu için, Çocuk Diş Hekimliği ile ilgili DUS’ta çıkabilecek sorular geniş bir müfredatı kapsamaktadır. Fakat, yapılan literatür taramasında DUS’a hazırlanan adaylara yönelik, sınava hazırlık süreçlerinde yardımcı olabilmek amacıyla Çocuk Diş Hekimliği alanında yapılmış yeterli miktarda çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma, son 10 yıl içerisinde sorulmuş olan DUS Çocuk Diş Hekimliği sorularının retrospektif olarak incelenmesini amaçlamaktadır.

Gereç ve Yöntem

Çalışmaya, son 10 yılda (2012-2021) yapılmış olan toplam 13 DUS dahil edilmiştir. 2022-2024 yılları arasında yapılan sınavlara ait sorular yayınlanmadığı için çalışmaya dahil edilmemiştir. Çocuk Diş Hekimliği alanında sorulan toplam 130 soru değerlendirilmiştir. Değerlendirilmeye alınan sorulara ÖSYM’nin resmi sitesinden ulaşılmıştır.[9] Çalışmaya dahil edilen sınav soruları kamuya açık olduğu ve ÖSYM’nin resmi internet sitesinde yayınlandığı için etik kurul kararı gerekmemektedir. ÖSYM’nin sınava kaynak olarak gösterdiği referans kitaplar incelenerek Çocuk Diş Hekimliği alanına ait müfredat, konu başlıklarına ayrılmıştır.[10] Yapılan bu sınıflandırmaya göre, çıkmış sınav sorularının dağılımları yıllara göre belirlenmiştir (Tablo I).

The Journal of Turkish Dental Research / Türk Diş Hekimliği Araştırma Dergisi

DOI: https://doi.org/10.58711/turkishjdentres.vi.1618758

Tablo I. Son 10 yıla (2012-2021) ait DUS Çocuk Diş Hekimliği sorularının yıllara göre konu dağılımları

KONULAR	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014(S)	2014(İ)	2013(S)	2013(İ)	2012(S)	2012(İ)	TOPLAM	YÜZDE %
1) Süt ve Sürekli Diş Embriyolojisi	X			X					X		X			4	3,13
2) Süt ve Sürekli Dişlerin Sürmesi			X	X				X	X			X		5	3,91
3) Dişlerin Gelişim Anomalileri	X		XXX	X	XX	XX	XX	X	X	XX			XX	17	13,28
4) Süt Dentisyonda Çürük Etiyolojisi Sınıflandırması ve Teşhisi								X				XX		3	2,34
5) Dental Erozyon														0	0
6) Süt Dişi Pulpa Hastalıklarında Teşhis ve Tedavi		X		X	X	X	X	X	XX	X	X			10	7,81
7) Genç Sürekli Dişlerde Endodontik Tedaviler	X													1	0,78
8) Çürük Riski ve Çürük Aktivitesi Tayin Yöntemleri		X					X						X	3	2,34
9) Beslenme ve Çürük Arasındaki İlişkiler														0	0
10) Tatlandırıcılar														0	0
11) Çürük Proflaksisinde Floridler					X						X	X	X	4	3,13
12) Fissür Örtücüler	X		X			XX				X		X		6	4,69
13) Çocuklarda Kapanış İlişkileri ve Okluzal Rehberlik				X	X	X	X	X	X	X	X	XX	XX	12	9,38
14) Süt ve Sürekli Dişlerde Diş ve Destek Doku Yaralanmaları	X	XX	X	XX	X	X	X	X		X	XX	X	XX	16	12,5
15) Çocuklarda Görülen Periodontal Hastalıklar	X		X		X	X		X	X	X	X	X		9	7,03
16) Çocukluk Dönemi Hastalıklarının Ağız İçi Belirtileri				X										1	0,78
17) Çocuklarda Sistemik Hastalıkların Ağız İçi Bulguları		X												1	0,78
18) Çocuk Diş Hekimliğinde İlaç Kullanımı								X				X	X	3	2,34
19) Çocuk Hastaya Psikolojik Yaklaşım ve Davranış Yönlendirmesi	X	X	XX						X	X	X			7	5,47
20) Engelli Çocuklarda Dental Yaklaşımlar	X	X												2	1,56
21) Çocuk Diş Hekimliğinde Lokal Anestezi						X	X	X						3	2,34
22) Sedasyon ve Genel Anestezi	X				X		X	X	X					5	3,91
23) Çocuk Diş Hekimliğinde Muayene ve Tedavi Planlaması		XX	X	X	X		X			X				7	5,47
24) Süt Dişlerinin Morfolojik ve Histolojik Özellikleri											X			1	0,78
25) Mine, Dentin ve Pulpanın Yapısal Özellikleri														0	0
26) Süt Dişlerinde Kavite Hazırlama Prensipleri														0	0
27) Çocuk Diş Hekimliğinde Kullanılan Restoratif Materyaller		X		X	X	X	X		X		X		X	8	6,25
28) Anterior ve Posterior Süt Dişlerinin Restorasyonları														0	0
29) Süt Dişleri Çekim Endikasyonları ve Kontrendikasyonları														0	0
Soru Sayıları (TOPLAM)	9	10	10	10	10	10	10	10	10	9	10	10	10	128	100

İstatistiksel Analiz

Çalışma sonucu elde edilen veriler SPSS 25.0 paket programı yardımıyla istatistiksel analize tabi tutulmuş, analiz için önem seviyesi %5 olarak kabul edilmiştir. İlk olarak normallik testi yapılmıştır. Normallik test (Shapiro-Wilk) sonucunda p=0,00<0,05 olarak bulunmuştur. Bu sonuç doğrultusunda, verilerin normal dağılım göstermediği saptanmıştır. Konular, farklı yıllardaki soru sorulma sıklıklarına göre analiz edildiği ve veriler normal dağılım göstermediği için Friedman testi uygulanmıştır. Friedman test sonucunda, olasılık değeri p=1,000>0,05 olarak bulunmuştur. Dolayısıyla, konuların farklı yıllardaki soru sorulma sıklıkları arasında %5 önem seviyesinde istatistiksel açıdan anlamlı bir farklılığın bulunmadığı tespit edilmiştir.

Bulgular

Çalışma sonucu elde edilen veriler incelendiğinde, en fazla sorunun dişlerin gelişim anomalileri (%13,28) konusundan sorulduğu tespit edildi. Veriler, soru sorulma sıklığı açısından incelendiğinde ise dişlerin gelişim anomalileri konusunu sırasıyla; süt ve sürekli dişlerde diş ve destek doku yaralanmaları (%12,50), çocuklarda kapanış ilişkileri ve okluzal rehberlik (%9,38), süt dişi pulpa hastalıklarında teşhis ve tedavi (%7,81), çocuklarda görülen periodontal hastalıklar (%7,03) ve çocuk diş hekimliğinde kullanılan restoratif materyaller (%6,25) konuları takip etmektedir.

DUS Çocuk Diş Hekimliği bölümünde en az sayıda soru sorulan konuların ise; genç sürekli dişlerde endodontik tedaviler (%0,78), çocukluk dönemi hastalıklarının ağız içi belirtileri (%0,78), çocuklarda sistemik hastalıkların ağız içi bulguları (%0,78) ve süt dişlerinin morfolojik ve histolojik özellikleri (%0,78) olduğu saptandı. Ayrıca, dental erozyon, beslenme ve çürük arasındaki ilişkiler, tatlandırıcılar, mine-dentin ve pulpanın yapısal özellikleri, süt dişlerinde kavite hazırlama prensipleri, anterior ve posterior süt dişlerinin restorasyonları ile süt dişleri çekim endikasyonları ve kontrendikasyonları konularından 2012-2021 yılları arasında herhangi bir soru sorulmadığı belirlendi.

Tüm DUS çıkmış soruları göz önünde bulundurulduğunda, Çocuk Diş Hekimliği bölümünde dişlerin gelişim anomalileri konusunda sorulan soru sayısının toplamda 17 olduğu ve en fazla sorunun (n:3) 2019 yılında sorulduğu saptandı. Ayrıca, son 3 yıldaki (2019-2021) DUS soruları incelendiğinde ise, süt ve sürekli dişlerde diş ve destek doku yaralanmaları ile çocuk hastaya psikolojik yaklaşım ve davranış yönlendirmesi konularından her yıl soru sorulduğu anlaşıldı. Son 10 yıla (2012-2021) ait DUS Çocuk Diş Hekimliği sorularının yıllara göre konu dağılımları Tablo 1' de gösterilmiştir.

Tartışma

Dünyanın birçok ülkesindekine benzer şekilde, ülkemizde de diş hekimliği oldukça popüler ve saygın bir meslek olarak kabul edilmektedir. Ülkemizde diş hekimliği eğitimi veren fakültelerin ve mezunlarının sayısı son yıllarda artış göstermiştir. İnsan sağlığını temel alan bir meslek grubu olduğundan lisans eğitimi bazı durumlarda yeterli olmamaktadır. Bu nedenlere bağlı olarak diş hekimliğinde uzmanlaşma zorunlu bir hedef haline gelmiştir ve bu konudaki talep giderek artmaktadır.[11]

Diş hekimliği eğitim süreci; bilimsel temellere dayanmakta, ince motor teknikler ve klinik uygulamalara hakimiyeti esas almaktadır. Ülkemizde lisans eğitimi sonrası uzmanlık sürecine başlamak için Diş Hekimliğinde Uzmanlık Sınavında yeterli bir başarı düzeyi göstermek gerekmektedir.[12] DUS, diş hekimliği uzmanlık yönetmeliğinde yeterlilik ve rekabet esasına dayalı merkezi bir sınav olarak belirtilmiştir. Çoktan seçmeli mesleki bilgi becerisini ölçmeyi hedeflemektedir. Bu mesleki bilgi düzeyinin asgari sınırlarını belirlemede Diş Hekimliği Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı (DUÇEP) referans olarak kabul edilmektedir. Bu programda belirtiler ve bulgular için öğrenme düzeylerinin yeterliliğini belirlemede AT (ayırıcı tanı yapabilme) ve R (rehabilitasyon yapabilme) ibareleri bulunmaktadır. Diş hekimliğindeki temel hastalıklar ve klinik durumlar için ise öğrenme düzeylerinde farklı kodlar belirtilmiştir. Bu kodlar; T (tanı koyabilme), A (acil durumu tanımlayabilme ve müdahale edebilme), ÖnT (ön tanı koyabilme), TT (tanı koyabilme ve tedavi edebilme), R (rehabilitasyon uygulamalarını gerçekleştirebilme), K (koruyucu diş hekimliği uygulamalarını gerçekleştirebilme), ve DY (diş hekimliği yaklaşımlarını düzenleyebilme) şeklindedir. Diş hekimliği, teorik eğitimin yanı sıra pratik uygulamalar da içermektedir. Bu nedenle klinik uygulamaların öğrenme düzeyleri de bu programa eklenmiştir. Diş

hekimliği uygulamalarının sınıflandırılması ise öğrenme düzeylerine göre ; 1 (uygulamanın nasıl yapılacağını bilir), 2 (acil durumda müdahale edebilir), 3 (karmaşık olmayan, sıkça görülen olgularda uygulamayı yapabilir) ve 4 (karmaşık olan durumlarda uygulamayı yapabilir) sıralanmıştır.[13]

DUÇEP'de diş hekimliği lisans ve uzmanlık eğitimi ile ilgili yeterlilik seviyesi detaylı bir şekilde belirtilmiştir. Bu nedenle uzmanlık eğitimi almak isteyen adaylarda istenen gerekli bilgi düzeyinin belirlenmesinde DUÇEP esas alınmalıdır. DUS'a dair içeriğin hazırlanmasında bu çekirdek eğitim programının referans olarak belirlenmesinin, öğrencilerin ölçme ve değerlendirme işlemleri için eşitlikçi bir yaklaşım sergileyeceği görülmektedir.[7,13] Literatürde bu konu hakkında yeterli miktarda çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışma, 2012-2021 yıllarında gerçekleştirilen Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavlarında sorulan Çocuk Diş Hekimliği sorularının retrospektif olarak incelenmesini amaçlamaktadır.

Dişlerin gelişim bozuklukları, çocuk hastalarda klinikte farklı durumlarla karşımıza çıkabilmektedir. Erken çocukluk çağı çürükleri ve periodontal hastalıklara kıyasla daha nadir görülmektedir. Dişsel anomalilerin teşhis edilebilmesi ve tedavi seçeneklerinin belirlenmesi uzmanlık eğitimi gerektiren zor bir süreçtir.[14,15] DUÇEP-2021'e göre gelişimsel diş anomalileri konusunun öğrenme düzeyleri ÖnT ve DY olarak belirtilmiştir. Çıkmış sınav sorularına baktığımızda, dişlerin gelişim bozukluklarının Çocuk Diş Hekimliğinde en fazla sayıda soru sorulan bölüm olduğu görülmektedir. Bu durum bizlere, uzmanlık öncesi konu hakkında ön tanı koyabilme becerisinin istenmesi ile uzmanlık sınavında bu konuya daha fazla yer verilmesinin uyumlu olduğunu göstermektedir.

Dental travma prevalansı, hasta popülasyonunda en fazla okul çağı öncesi çocuklarda görülmektedir. Bu nedenle, Çocuk Diş Hekimliğinde uzmanlık eğitimi sırasında en sık karşılaşılan klinik vakalardan birisi de dental travmalardır.16 DUÇEP-2021'e göre dental travma konusunda öğrenme düzeyi TT şeklinde belirtilmiştir. Bu konuda doğru tanının koyulabilmesi ve tedavinin uygulanması istenmektedir. Uzmanlık sınavında çıkan sorulara baktığımızda dental travma, adayların karşısına en çok çıkan ikinci konu başlığıdır. Eğitim programında istenilen öğrenme düzeyi ile sınav soruları paralellik göstermektedir. Ancak, bu konunun öğrenme düzeyi 2016 yılı DUÇEP raporu ile karşılaştırıldığında, 2021 yılında daha kapsamlı tedavi prosedürleri olan intrüzyon, ekstrüzyon ve lateral lüksasyonun öğrenme düzeyi düşürülmüş ve 1 olarak belirlenmiştir. Bu değişikliğin, ilerideki yıllarda yapılacak olan uzmanlık sınavlarındaki sorularda etkili olup olmayacağı konusunda incelenme yapılmasının gerekli olduğunu düşünmekteyiz.

Çocuklarda kapanış ilişkileri ve oklüzal rehberlik konusu ise Çocuk Diş Hekimliğinde en çok soru çıkan üç konudan birisidir. Çocuklarda kapanış ilişkilerinin normal gelişim göstermemesi nedeniyle sağlıklı bir; estetik, çiğneme, yutkunma ve konuşma sağlanamaz.[17] Bu nedenle, çocuk hastaların erken dönemde Çocuk Diş Hekimi uzmanı tarafından muayene edilmesi ve doğru teşhis ile erken dönemde tedavilerinin gerçekleştirilmesi faydalı olacaktır.[18] Bu konuda öğrenme düzeyi 2016 yılında ÖnT iken; 2021 raporunda ise Önt ve DY olarak güncellenmiştir. Sadece ön tanı koyabilmenin yeterli olmayacağı; bu konuda diş hekimliği yaklaşımı geliştirmenin de gerekli olduğu anlaşılmaktadır. Bu durum uzmanlık sınav soruları ile DUÇEP raporunun korelasyon gösterdiğini kanıtlamaktadır.

Klinikte, çocuk hastaların diş hekimine gelme nedenlerinin başında acil müdahale gerektiren pulpa tedavileri yer almaktadır. Süt dişlerinin altında yer alan daimî diş germlerini korumak çok önemlidir. Pulpa tedavileri Çocuk Diş Hekimliği uzmanlığında önemli bir yer tutmaktadır.[19] Bu nedenle pulpa tedavileri, DUÇEP raporunda tanı koyabilme ve tedavi edebilme öğrenme düzeyi olarak belirlenmiştir. Çocuk hastaların diş hekimi ziyaretlerini gerçekleştirme sebeplerinden bir diğeri ise diş çürükleridir. Çocuklarda çürük prevalansının son yıllarda artmış olması nedeniyle, ağız sağlığının korunması konusuna daha çok önem verilmektedir.[20] Bu nedenle DUÇEP'de hastalarda çürük riskinin belirlenmesi ve çürük temizliği konularının öğrenme düzeyi 4 olarak gösterilmiştir. Çocuklarda periodontal dokular, yetişkinlere göre farklılık göstermektedir ve periodontal hastalıklar çok sık görülmektedir.[21] Periodontal hastalıkların öğrenme düzeyi DUÇEP raporunda tanı koyabilme ve tedavi edebilme olarak

DOI: https://doi.org/10.58711/turkishjdentres.vi.1618758

gösterilmiştir. Çocuk Diş Hekimliği kliniğinde en sık karşılaştığımız bu konularda, uzmanlık sınavında sorular yoğunluklu olarak gelmektedir. Bu nedenle çekirdek eğitim programının uzmanlık sınavında çıkan sorulara yön verdiği görülmektedir.

Dental erozyon DUÇEP 2021'de klinik durumlar listesinden çıkarılmıştır. Bu durum dental erozyonun uzmanlık sınavında Çocuk Diş Hekimliği sorularında tercih edilmemesini anlamamıza yardımcı olmaktadır. Aynı zamanda tatlandırıcılar konusu DUÇEP'de yer almamış ve uzmanlık sınavında hiç soru sorulmamıştır.13

Klinik olarak karşımıza çıkan durumların uzmanlık sınavında yer aldığı saptanmıştır. Klinik olarak çok sık uygulanmayan tedavi seçeneklerine ise daha az yer verilmekte veya hiç değinilmemektedir.[22] Bu bağlamda Çocuk Diş Hekimliği alanında sorulan DUS sorularının DUÇEP 2021 ile korelasyon gösterdiği anlaşılmaktadır.

Literatürde, Çocuk Diş Hekimliği alanında uzmanlık sorularının incelendiği yalnızca bir çalışma görülmektedir.[23] Çalışmamız, belirtilen çalışma ile benzer yöntemler kullanılarak oluşturulmuştur. Ancak çalışmamızda konu başlıkları daha detaylı incelenerek, DUÇEP ile korelasyonu daha net bir şekilde ortaya konulmaya çalışılmıştır Yapılan çalışma, önümüzdeki yıllarda sorulacak diğer sınav sorularının incelenmesi ve DUÇEP verilerinin gözden geçirilmesi ile geliştirilebilecektir. Literatürde daha çok sayıda çalışma planlanarak, uzmanlık sınavına girecek öğrencilere daha detaylı rehberlik sağlanabilecektir Bu nedenle, bu konuda daha fazla sayıda çalışmaya ihtiyaç duyulmaktadır.

Sonuç

Diş Hekimliği Uzmanlık Sınavlarındaki Çocuk Diş Hekimliği alanına ait sorular incelendiğinde, yıllara göre farklı konulara ağırlık verildiği görülmektedir. Konu dağılımı ve soru sorulma sıklığı değişkenlik göstermektedir. Çocuk Diş Hekimliği kliniğinde daha çok karşımıza çıkan klinik durumlar ve tedavi prosedürlerine uzmanlık sınavında ağırlık verildiği görülmektedir. Sınava girecek adayların DUÇEP verilerini takip etmelerinin, sınava hazırlık sürecinde adaylara yol göstereceğini düşünmekteyiz.

Kaynaklar

1. Efeoğlu A, Erdemir AD, Öncel Ö. Başlangıçtan Günümüze Diş Hekimliği. İstanbul; Nobel Tıp Kitabevleri: 2000. s.1.
2. 11.4.1928 Tarih ve 1219 Sayılı Tababet ve Şuabatı San 'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun. İkinci Fasıl: Diş Tabipleri, Ek Madde 14 (6.4.2011) ve Ek 1.
3. Whitehouse NH. Establishing a standard training pathway for the dental specialities in the European community- is there a simple way forward? Int Dent J 1996;46:113-6.
4. Çulhaoğlu AK, Kılıçarslan MA, Deniz KZ. Diş hekimliğinde uzmanlık sınavının farklı eğitim seviyelerdeki algı ve tercih durumlarının değerlendirilmesi. Atatürk Üniv Diş Hek Fak Derg 2021;31(3):420-6.
5. 26.04.2014 Tarihli Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliği.
6. Kutanis RÖ, Tunç T, Tunç M. Tıpta uzmanlık eğiticileri ve uzmanlık öğrencileri tıpta uzmanlık sınavını (TUS) nasıl algılıyor? Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri 2011;11:1991-2004.
7. Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavı Hakkında Bilgiler. Ölçme,Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı. https://www.osym.gov.tr/TR,8872/hakkinda.html
8. Brondani M, Ardenghi D, Mariño RJ. Dental specialties: how to choose yours. Career Paths in Oral Health: Springer; 2018:79-92.
9. Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Sınavı Çıkmış Soruları. Ölçme,Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı. https://www.osym.gov.tr/TR,15070/dus-cikmis-sorular.html
10. Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavının Hazırlık Aşamasında Kullanılan Kitaplar. Ölçme,Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı.https://www.osym.gov.tr/Eklenti/2568,dus-kaynaklar-07062013pdf.pdf?0
11. Diş çürüğü ve diş sert dokuları. Turkiye Klinikleri J Restor Dent-Special Topics 2016;2(1):5-8.Çulhaoğlu AK, Kılıçarslan MA, Deniz KZ.
12. Arslan ZB, Yıldız DB, Yaşar F. Dental anomali görülme sıklığının digital panoramik radyografi ile değerlendirilmesi. Selcuk Dent J 2019;6(3):359-65.
13. Mezuniyet Öncesi Diş Hekimliği Eğitimi Ulusal Çekirdek Eğitim Programı-2021. Türk Diş Hekimleri Birliği.https://www.tdb.org.tr/userfiles/files/DDK-EAK-DUCEP-2021-TASLAK-DOKUMANI-30_09_2021-1.pdf
14. Shalish M, Peck S, Wasserstein A, Peck L. Increased occurrence of dental anomalies as- sociated with infraocclusion of deciduous molars. Angle Orthod 2010; 80: 440-5.
15. Braham RL, Morris ME. Text book of Pediatric Dentistry. 1 sted. Baltimore, Md: Williams and Wilkins 1980;329-31.
16. Martens LC, Rajasekharan S, Jacquet W, Vanden- bulcke JD, Van Acker JWG, Cauwels RGEC. Paediatric dental emergencies: a retrospective study and a proposal for definition and guide- lines including pain management. Eur Arch Paediatr Dent 2018; 19:245-53.
17. Bakke M, Bergendal B, McAllister A, Sjogreen L, Asten P. Development and evaluation of a comprehensive screening for orofacial dysfunction. J Swedish dental journal. 2007;31(2):75- 84.
18. D'Onofrio L. Oral dysfunction as a cause of malocclusion. Orthodontics & craniofacial research. 2019;22 Suppl 1:43-8.
19. Fuks AB. Pulp therapy for the primary and young permanent dentitions. Dental clinics of North America. 2000;44(3):571-96, vii.
20. Pieper K, Dressler S, Heinzel-Gutenbrunner M, Neuhäuser A, Krecker M, Wunderlich K et al. The influence of social status on pre-school children's eating habits, caries experience and caries prevention behavior. Int J Public Health 2011; 13. [Epub ahead of print].
21. Academy Report. Periodontal disease of children and adolescents. J Periodontol 2003;74:1696-704.
22. Acartürk M. Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavında Sorulan Restoratif Diş Tedavisi Sorularının İncelenmesi. Selcuk Dental Journal 2023;10(3):565-9.
23. Aşık A, Kuru E. Diş Hekimliği Uzmanlık Eğitimi Giriş Sınavında Sorulan Pedodonti Sorularının Konu Dağılımının Retrospektif İncelenmesi. Selçuk Dental Journal 2024;30(4):595-602

DOI: https://doi.org/10.58711/turkishjdentres.vi.1618758